

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection Mythologiae libri decem, Venise, Segno della Fontana, 1567](#)[Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre IX](#)[Item Mythologia, Venise, 1567 - IX, 02 : De Oreste](#)

Mythologia, Venise, 1567 - IX, 02 : De Oreste

Auteurs : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[119\] : De Oreste](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre IX

[Mythologia, Francfort, 1581 - IX, 02 : De Oreste](#)

est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre IX

[Mythologie, Lyon, 1612 - IX, 02 : D'Oreste](#)

est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre IX

[Mythologie, Paris, 1627 - IX, 03 : D'Oreste](#)

est une transformation de ce document

[Afficher la visualisation des relations de la notice.](#)

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution – Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Document : "Mythologia, Venise, 1567 - IX, 02 : De Oreste".

Auteur(s) de la notice : Équipe Mythologia.

Éditeur : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle).

Consulté le 29/04/2024 sur la plate-forme EMAN :
<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/939>

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567
Exemplaire Munich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) , Res/4
Ant. 50
Format in-4
langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination 267v°-269r°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques et historiques [Oreste](#)
Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière
modification le 28/04/2023

Mythologiæ

- sociorum Vlyssis, qui virem recluserunt multorum & laborum & calamitatum fuisse originem. Ibidem quâ necessaria sit Imperatoris vigilantia ostenditur, cum neque tantillum quidem ab administratione rerum ad communem omnium salutem pertinentium, recedere liceat. Quamvis plerisque non ad publicam, sed ad propriâ utilitatem res publicas gubernare tunc mos est; qui neglecto humanitatis & æquitatis iure illud ratum quod sibi conferat, legitimum esse arbitrantur. Deinde significatum fuit per hæc viro bono necessariam esse omnino prudentiam & rerum futurarum quasi diuinationem quandam, & præcognitionem, cum sciscitatum de rebus futuris vel inferos adierit. At verò non sufficere vires humanas ad superanda pericula, vel titillationes voluptatum, ad quas obstupescit humanum ingenium, facile monere potest Mercurii munus, quod datum est Vlyssæ aduersus omnia beneficia. Cur inter suauissimos Sirenum cantus, vel aures obturari, vel ad malum alligari conuenit? quia aduersus illegitimarum voluptatum illecebras vel surdos esse, vel rationi firmissime alligatum obtemperare omnino opus est. Cur socii navi igne fulminis celestis conflagrante ubi Solis greges mactauissent, eo Deo neglecto in mari perierunt, ac solus Vlysses euasit? quia nemo impune denique religionem paruifacit, cum innocentes semper Deus protegat & adiuuet. Hic idem modo nudus & ad litus eiectus inter frondes latuit, modo auri & argenti dives multis acceptis sociis & muneribus in patriam dormiens exponitur ob fortunæ vicissitudines, quas virum sapientem æquo animo perferre opus est. Hic idem sumpto mendici habitu consilio Palladis post omnes procos cæcos tranquillus in patria fuit, quoniam viri boni & mali eundem habent ortum, & exitum vitæ, omnes enim mendici & nudi nascuntur ac moriuntur. In illo igitur habitu superatis denique & extinctis libidinis, voluptatumque omnium stimulis, qui proci sunt animæ nostræ, in patria, in piorum locis, in Deorum cœcilio felicissime viuimus. Quare, si quis vel illa monstra, quæ dicitur Vlysses perdomuisse, alicubi extitisse credat, vel si extitissent tam dispersa, ad illa omnia Vlysses fuisse delatum, is nimium rerum antiquarum scriptoribus pro quadam simplicitate credit, & à veritate omnino valde delirat. Sin hæc omnia ad mores, vitamque mortalium recte instituendam excogitata putet, mecum plane sentit; cum omnia hæc ad omnes fortunæ euentus sapienter ferendos non mediocriter pertineant. Atque de Vlyssæ ita breuiter, nunc de Oreste dicatur.

De Oreste.

Cap. II.

- Orestes autem fuit Clytemnestræ & eius Agamemnonis filius, qui summus Imperator fuit Græcorum, ubi Græci ad Troiam militarent, quem alii dicunt in conuiuio cum domum post id bellum redisset, alii in balneo unâ cum nonnullis viris illustribus per insidias Aegisthi fuisse cæsum. Ferunt Orestem paruulum domi cum matre relictum fuisse, quo tempore Agamemnon ad bellum Troianum nauigauit, ubi cantorem custodē & admonitorē Clytemnestræ reliquit. At Aegisthus Clytemnestræ desiderio captus cantore clam per insidias in insula deserta obtuncato, illa denique potitus est. Hic idem Aegisthus Agamemnone patre Orestis cæso filium quoque erat occisurus, nisi is ab Electra sorore admonitus insidias sibi parari ab Aegistho, fuga sibi salutem comparasset. Profugit igitur Orestes ad
- Stro-

Strophium principem Phocensium, qui sororem Agamemnonis in matrimonio duxerat, ubi ad duodecim annos commoratus, cum iam ad robustiorē ætatem peruenisset, & paternæ cedis memor, & acceptæ ab Aegistho iniuriæ non oblitus, tanquam nuntius mortis Orestis ad Clytemnestram matrem ad mittitur: atq; Electra cōscia, quæ data fuerat in matrimonium cuidam agricolæ, ne possent qui ex illa nasceretur ad regnum aspirare, matrem & Aegisthum eodem ferro obtruncavit in paternæ cedis ultionem. Id autem factum est ab Oreste non sine oraculi iussu, ut ait Eurip. in Oreste his carminib.

φιλῶνδ' ἀδελφὲ μὲν τί δὴ κατ' ἐργαίῃ;

οὐδὲν ἰρίτῃ μοι κατ' ἴσιν, ἢ σφ' ἵσταται

κατὰ, ὡς ἴσῃ δὲ κατὰ τὸν νόμον φέρει.

Quid est opus narrare Phœbi iniurias?

Matrem hic Oresti suadet illum quæ edidit

Maestare; magnam quò refert infamiam.

Fuerunt tamen qui dixerint Orestem non fuisse per id tempus apud Strophium, sed dum exularet à patria è regno paterno eiectus, Argis primum potitum fuisse, deinde cum magna Arcadum manu Phocensium auxiliis fretum Spartæ regnum occupasse: cui Lacedæmonii haud quaquam inuici paruerunt, qui Tyndari nepotem multo digniorem putarunt, cui parerent, quā Nicostratam aut Megapenthem quos Menelaus è quadam serua suscep-
rat. His addiderunt Hermionen, Menelai filiam nupsisse Oresti, de qua natus est filius Sifamēnus, qui patri Oresti in regnum successit, ut ait Pausa. in Corinthiacis. Narrant Oresti post illam cēdem diem dictam fuisse apud Areopagitas, ut sensit Nymphodorus ab Erynnibus vlticibus scelerum; ut vero Dionysiocles, à Tyndaro patre Clytēnestræ; ut vero Amorgius Simonides, ab Erigone Aegisthi & Clytemnestræ filia: in quo iudicio cū par esset vtrinq; suffragiorum numerus inuentus, absolutus fuit. Eo iudicio absolutus Orestes Arex Mineræ aram erexit, quam ira cognomento appellauit, quia *ἀρεξ* sit precari, quòd preces eius audierit. Nam eò insectantibus Erynnibus, è patria ad id iudicium compulsus fuerat, quo tempore Demophon Athenis regnabat. cum enim nescio quo animi stimulo ob conscientiam commissi facinoris vexaretur, è patria ad Messeniam primū profugit, qui locus distabat ferè septem stadiis à Megalipoli. Atque ibi primum furis correptus fuit, ut ait in Arcadicis Pausanias. Alii dicunt Orestem sibi manus alterius digitum hic abrosisse impatientem furoris, ubi nigræ Furis sibi obuix primum fuerunt, quæ adeso digito mox sibi albæ visæ sunt, quare ad se ipsum rediit. Hic in Macedoniam profectus oppidum condidit, quod vocatum fuit Argos Oresticum, & vniuersa regio Orestias, ut testatus est Strabo libro septimo. Narrant Orestem Athenas per id tempus venisse, quo Lenæa Liberi patris sacrificia celebrabantur, quæ scripsit Apollodorus Anthesteria fuisse antiquitus appellata, quasi floralia dixerim. cum igitur inter sacrificia non admitteretur, utpote cede matris pollutus, dicitur Pandion hoc excogitasse; cum choam vini, (est autem illud mensuræ nomen apud Athenienses) dari singulis conuiuiis iussisset, imperauit singulis, ut suum biberent, neq; alii de suo cuipiam infunderent, ne ex eodem cratere biberet Orestes, è quo initiati essent, neque ex eorum vino; neque rursus grauius ferret, quòd ipse solus seorsum ab aliis biberet. Atque inde Choum solēnitas manasse eo ritu credita est. Neque vero istud ipsum sine oraculi monitu

10

10

30

40

mitu factum fuit, quod scripsit Eurip. in Iphigenia in Tauris ;

ἀποτὰ τῆς αὐτῆς ἑξέως

Primumque nullus hospitem

Me cepit, inuisum velut Deis virum.

Qui me colebant, hi mihi hospitalia

Parare solidona, mensam vna in domo.

Silentio praebe cuncta, quo forem

Nec particeps consilii ipse, nec poculi.

Enimvero cum postea oraculum sciscitatus esset Orestes, quo pacto posset ab eo furore liberari, responsum tulit illud fieri non posse, nisi in Tauricam regionem Scytharum profectus Palladis statuem, quam illi eximè colebāt, abstulisset in Græciam. Eo igitur cum accessisset in vincula à pastoribus cum Pylade coniectus, (nam Pyladem Strophii Phocensis filium, cum quo fuit à teneris educatus, omnium profectuum, periculorumq; socium fidissimum habuit.) ad Thoantem regionis Regem deducitur, ut de more eius gentis pro victima illi Dea mactaretur: deinde ad Iphigeniam ad templum missi cum statua per noctem conscensa navicula omnes aufugiunt. Sed antequam inde soluerent Orestes comam lugubrem in Tauris deposuit, quem ritum postea detulit in Cataoniam, ut scriptum reliquit Phanodemus in libro septimo rerum Atticarum, & Strabo libro duodecimo. Alii tamen voluerunt Orestem comam deposuisse antequam ad iudicium Areopagitarum accessisset. Cum vero rediisset Athenas, Electram sororem Pyladæ in matrimonium collocavit, e qua Pylades postea Medontem & Strophium filios suscepit, ut scripsit Hellanicus Lesbios in primo libro rerum Aeolicarum, & Isacius in Lycophronem. Fuerunt qui non procul à Megalopoli Orestem sanitati restitutum crediderint, in loco quem Aeen vocarunt & Tonstrinam, ubi comam totondit. Alii istud ipsum iuxta Gytheum saxū contigisse memorant, quod ociosum vocarunt; super quo ubi sedisset Orestes, fuit ab insania liberatus, ut ait Nymphodorus Syracusius in *οἰσιν* siue navigatione, & Pausanias in Laconiciis. Alii tradiderunt illud iuxta Anianum montem contigisse, unde etiam mons ipse nomen accepit, cum prius Melanthius diceretur, ut ait Plutarchus in libro de fluminibus. Alii Palladis consilio Orestem Argos adiisse, & Erinnyas placasse inquirunt, quare ibi eius insaniam placatis Eumenidibus deliisse. Cum igitur Athenas redisset sanitati restitutus, sorore data Pyladæ socio, Neoptolemo Achillis cæso, Hermionen uxorem duxit, de qua suscepit Tisamenum: vel, ut scripsit Isacius, ex Erigone Aegisthi filia uxore doctæ Penthilum genuit, habitavitque Arcadiæ urbem Orestiam, ubi a serpente ictus extremum vitæ suæ diem conclusit: cuius sepulchrum fuit apud Thyreates, ut scripsit Pausanias in Arcadiciis. Huic tamen Deo postea sollemnis ritus apud Træzenios fuit institutus, ut, cum Orestes in cella quadam antequam expiaretur consisteret iuberetur, cum quo epulati sunt qui lustrationi illi præfuerunt: ad eius rei sempiternam memoriam, illarum posteris stans diebus in eodem loco cenitarent. ubi verò defossa fuerunt il-

la placula laurum natam postea fuisse memorant. Sequentibus postea temporibus cum bellum grauiſſimum inter Tegeates Lacedæmonioſque exarſiſſet, multis eladibus affectis Lacedæmonioſi reſponſum eſt ab oraculo præſentes calamitates ceſſaturas, ſi ventos & percutientem ac repercuſſum, hominumque pernitiem omnem remouentes, oſſa Oreſtis inueniſſent. Lichas igitur Lacedæmonius cum Tegeam perueniſſet, erant enim tunc fœderis iure oia pacata in ciuitatibus, atque fabri ætarii officinam eſſet ingreſſus ibi inueniri poſſe oſſa Oreſtis in memoriam venit, quia ventos folles oraculum appellaeſſet; percutientem, malleum; repercuſſum, incudem; hominum per-
nitiem, ferrum; quo in præliis cædendis hominibus uſi fuiſſent. atque ſe-
pulta fuiſſe poſtea Oreſtis oſſa memorant iuxta Parcarum ſanum in ſepul-
chro Agamemnonis, ubi inſi ſunt Tegeatæ ab oraculo illa ſepelire, ut ait Pauſ. in Laconicis. Atque hæc illa ſunt, quæ de Oreſte ab antiquis memo-
rantur. Quod hæc ad hiftoricam narrationem referenda ſint omnia propè, nemini dubium eſſe arbitror. at quod ita fuerit Oreſtes à Furiis exſpiratus ob parricidium, quod vel iuſſu oraculi commiſſerat, illud ſolum nobis eſt conſiderandum. Dicunt huic viſas fuiſſe Furiæ, quæ ardentes faces aſſidue illius oculis obicerent, à quibus ſemper terrore horribili afficiebatur, per
quas neque diurno neque nocturno tempore quieſcere licebat. hanc animi
moleſtiam, atque adeo hunc mentis furorem, conſcientiæ ſtimulos fuiſſe cõ-
ſtat, quibus ſcelerum flagitiorumque ſibi conſcii homines exagitantur: cum
nihil magis animum aſſidue torqueat, quam præteritorum flagitiorum me-
moriam, quod ita teſtatur Cicero in Oratione pro Roſcio Amerino; Nolite
putare, quemadmodum in fabulis sæpenumero videtis, eos, qui aliquid im-
pie ſcelerateque commiſerint, agitari, & perterreretur Furiarum tædis arden-
tibus. ſua quemque fraus, & ſuus error maxime vexat: ſuum quemque ſce-
lus agitat amentiaque afficit; ſuæ malæ cogitationes, conſcientiæque animi
terrent. Hæ ſunt impius aſſidue domeſticeque, Furiæ, quæ noctes diesque pœ-
nas præteritorum peccatorum à cõſcelerariffimis hominibus repetunt. Nam
cum nihil magis quam præteritorum ſclerum recordatio animum infeſter,
cum nihil magis hominum quieti, & tranquillitati confert, quam integri-
tis opinio, & nullius fraudis ſibi eſſe conſcium; quod per hanc fabulam an-
tiqui ſignificauerunt. at nunc de Chimæra dicamus.

De Chimæra.

Cap. III.

Chimæra monſtrum illud celeberrimum apud antiquos, Echidnæ ac Typhonis filia fuiſſe dicitur, ut ſcripſit Heſiodus in Deorum ortu, ubi loquitur de Echidnâ in his;

ὅ δὲ χίμαιρα τῶν τε πένοντα δαμάσσειν πόρ,
ἀνδράσιν καὶ ἄλλοις ἀνθρώποις ἀντιπύρῳ.
τῆ δὲ τῶν κεφαλῶν, μία μὲν χερσὶν δίδωται,
ἑὴ χροῖα, δὲ ἑστὶν ἀντιπύρῳ δίδωται.
πρὸς δὲ λέων, ἐκ δὲ δῖον, μία δὲ χίμαιρα,
ἀντὶ δ' ἀντιπύρῳ ἀντὶ πῶς ἀντιπύρῳ.

Tum parit indomitas ſpirantem ex ore Chimæram
Flammas, ingentem, celerem, fortemque, grauemque.
Huic tria erant capita: primum fuit acre leonis,

Yyy

Aft